

INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Umultowska 87, 61-614 Poznań

maj 2014

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 27.03.2014 nadał prof. UAM drowi hab. Leszkowi Skrzypczakowi, kierownikowi Zakładu Teorii Funkcji Rzeczywistych oraz prof. UAM drowi hab. Tomaszowi Schoenowi z Zakładu Matematyki Dyskretnej tytuł naukowy profesora nauk matematycznych.

★ ★ ★ ★ ★

Profesor Tomasz Łuczak z Zakładu Matematyki Dyskretnej został laureatem Medalu im. Stefana Banacha. Medal jest przyznawany indywidualnym osobom przez Prezydium Polskiej Akademii Nauk w uznaniu wybitnych zasług dla rozwoju nauk matematycznych. Medal im. Stefana Banacha został ustanowiony w 1992 roku w stulecie urodzin Stefana Banacha.

★ ★ ★ ★ ★

Dr Maciej Grześkowiak z Zakładu Algebry i Teorii Liczb został laureatem III nagrody w konkursie na najlepsze prace naukowe dotyczące matematyki i jej zastosowań w 2014 roku organizowanym przez Centrum Zastosowań Matematyki Wydziału Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej Politechniki Gdańskiej. Dr M. Grześkowiak zajmuje się obliczeniową teorią liczb i kryptologią. Nagrodzona praca nosi tytuł „Algorithms for Relatively Cyclotomic Primes”.

★ ★ ★ ★ ★

Mgr Bartosz Naskręcki, słuchacz Studium Doktoranckiego przy naszym wydziale, został laureatem Nagrody dla Młodych Matematyków Polskiego Towarzystwa Matematycznego za rok 2013. Nagrody przyznawane są młodym matematykom za osiągnięcia badawcze. Mgr B. Naskręcki pracuje pod kierunkiem prof. Wojciecha Gajdy.

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 16.05.2014 odbędzie się XXI Uroczysty Wykład im. Wojtka Pulikowskiego. Odczyt pt. „Fluktuacje procesów Lévy’ego” wygłosi dr hab. Mateusz Kwaśnicki (Politechnika Wrocławska). Więcej informacji można znaleźć na stronie

<http://www.wmi.amu.edu.pl/pl/wyklady-im-wojtka-pulikowskiego>

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 25.04.2014 Dziekan prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski przedstawił sprawozdanie z działalności wydziału w roku 2014. Tej części posiedzenia przewodniczył prof. dr hab. Lech Drewnowski. Po dyskusji Rada Wydziału przyjęła sprawozdanie.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału przyjęła w dniu 25.03.2014 prowizorium budżetowe na rok 2014. Przyznana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotacja na działalność statutową w roku 2014 wynosi 845 tys. zł. Oznacza to spadek dotacji o około 80 tys. zł (9 procent) w stosunku do roku 2013 i aż o 38 procent (sic!) w stosunku do dotacji na rok 2011. Obniżona została też (o około 5 tys. zł) dotacja na młodych naukowców.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wniosek o przedłużenie powołania na kierownika Pracowni Metod Informatycznych Matematyki Finansowej i Ubezpieczeniowej dla dra hab. Waldemara Wołyńskiego do dnia 31.08.2016.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 25.04.2014 rozstrzygnięto konkursy na stanowisko profesora zwyczajnego. Zgodnie z sugestią Komisji Konkursowej konkurs wygrali: prof. dr hab. Wiesław Śliwa, prof. dr hab. Ryszard Doman i prof. dr hab. Piotr Śniady.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wniosek o przedłużenie zatrudnienia dr Darii Bugajewskiej z Zakładu Teorii Optymalizacji i Sterowania na stanowisku adiunkta o trzy lata.

★ ★ ★ ★ ★

Rada zaopiniowała pozytywnie także wniosek o przedłużenie zatrudnienia dr Bernadety Tomasz z Zakładu Teorii Funkcji Rzeczywistych na stanowisku starszego wykładowcy na czas nieokreślony.

★ ★ ★ ★ ★

Rada zatwierdziła warunki konkursów na stanowisko profesora nadzwyczajnego UAM oraz na stanowisko adiunkta-stażysty postdoktorskiego.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału przyjęła uchwałę zmieniającą uchwałę rekrutacyjną na rok akademicki 2015/2016.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu w dniu 25.04.2014 Rada Wydziału nadała stopień naukowy doktora habilitowanego nauk matematycznych w zakresie informatyki dr Edycie Szymańskiej z Zakładu Teorii Algorytmów i Bezpieczeństwa Danych.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału powołała na recenzentów w przewodzie doktorskim mgr Sylwii Antoniuk, słuchaczki Studium Doktoranckiego przy naszym wydziale, prof. dra hab. Jarosława Grytczuka (Uniwersytet Jagielloński) oraz dra hab. Jana Dymare (Uniwersytet Wrocławski). Rada powołała też następujące komisje egzaminacyjne:

- komisja egzaminacyjna z dyscypliny podstawowej (matematyka dyskretna): przewodniczący – prof. dr hab. Witold Wnuk, zastępca przewodniczącego – dr hab. Michał Jasiczak, egzaminator – prof. dr hab. Andrzej Ruciński, egzaminator – prof. UAM dr hab. Jerzy Szymański, promotor – prof. dr hab. Tomasz Łuczak,
- komisja egzaminacyjna z dyscypliny dodatkowej (historia matematyki): przewodniczący – prof. dr hab. Witold Wnuk, promotor – prof. dr hab. Tomasz Łuczak, egzaminator – prof. dr hab. Roman Murawski,
- komisja egzaminacyjna z języka obcego (język angielski): przewodniczący – prof. dr hab. Witold Wnuk, promotor – prof. dr hab. Tomasz Łuczak, egzaminator – mgr Tomasz Kowalewski.

Rada powołała też komisję doktorską w następującym składzie: przewodniczący – prof. dr hab. Witold Wnuk, zastępca przewodniczącego – dr hab. Michał Jasiczak, promotor – prof. dr hab. Tomasz Łuczak, członek – prof. dr hab. Andrzej Ruciński, członek – prof. UAM dr hab. Jerzy Szymański, recenzent – prof. dr hab. Jarosław Grytczuk (Uniwersytet Jagielloński), recenzent – dr hab. Jan Dymara (Uniwersytet Wrocławski).

* * * * *

W dniu 25.04.2014 odbyło się kolokwium habilitacyjne dr Aldony Dutkiewicz z Zakładu Analizy Matematycznej. Tytuł rozprawy habilitacyjnej brzmiał: „Topologiczne własności zbiorów rozwiązań nieliniowych równań całkowych z jądrem słabo osobliwym oraz równań różniczkowo-całkowych wyższych rzędów”. W kolokwium udział wzięli trzej spośród czterech recenzentów, a mianowicie: prof. dr hab. Grzegorz Karch (Uniwersytet Wrocławski), prof. dr hab. Jan Cholewa (Uniwersytet Śląski) oraz dr hab. Wojciech Mydlarczyk (Politechnika Wrocławska). W wyniku kolokwium i po wygłoszeniu przez dr Dutkiewicz wykładu habilitacyjnego pt. „Sumowanie szeregów rozbieżnych” Rada Wydziału nadała jej stopień naukowy doktora habilitowanego nauk matematycznych w zakresie matematyki.

* * * * *

Cytat

Choć od początku uniwersytet podejmował misję edukacyjną, był zawsze szkołą szczególną. Podczas gdy wszelkie inne szkoły, także wyższe, realizują jedynie przekaz wiedzy zastanej, kładąc główny akcent na wiedzę praktycznie stosowaną, uniwersytet demonstrował zawsze integralny związek nauczania z własnymi badaniami, w których szukał prawdy, nawet wtedy gdy wydawała się całkowicie bezużyteczna. Głównym celem było ustalenie faktów, a potem ich wyjaśnienie, zrozumienie przyczyn i mechanizmów rządzących światem. Zastosowania praktyczne traktowano jako sprawę wtórną, która jest naturalną pochodną wiedzy podstawowej. Wierzano, jakże słusznie, że nie ma nic bardziej praktycznego jak wiedza prawdziwa, sprawdzona teoria naukowa, nawet gdy jej stosowalność nie jest natychmiastowa, lecz odroczonej niekiedy nawet o stulecia. Kopernik ani Kepler nie myśleli, że ich odkrycia znajdą dużo później zastosowanie w nawigacji morskiej czy astronautyce, a wielu noblistów otrzymuje dzisiaj nagrodę za odkrycia sprzed kilkudziesięciu lat.

[...]

Ale w naszych czasach, w których głównym tematem przenikającym całe życie społeczne jest produkcja i konsumpcja, fabrykowanie i kupowanie („ekonomia, głupcze!”), teren uniwersytetu zaatakowała, niczym wirus, diametralnie przeciwna jego naturze kultura korporacyjna, której właściwe miejsce to firmy, przedsiębiorstwa, banki, urzędy administracyjne. W uniwersytecie pojawiły się obok siebie dwie kultury: wspólnotowa i korporacyjna, całkowicie ze sobą niezgodne. Ten dysonans to w moim przekonaniu źródło kryzysu instytucji uniwersytetu. Co gorsze, w rękach oszołomionych fetyszem nowoczesności administratorów, nadstuchujących chętnie bajek pseudouczonych o „uniwersytecie posttradycyjnym”, doszło do erozji modelu tradycyjnego, tego spontanicznie przez wieki wytworzonego ładu wspólnotowego, akademickiego *Gemeinschaft* i do apoteozy narzuconego odgórnie ładu korporacyjnego, modelu akademickiego przedsiębiorstwa. Wahadło odchyliło się w jedną stronę znacznie za daleko.

Diametralne przeciwieństwo kultury wspólnotowej i kultury korporacyjnej manifestuje się w każdym aspekcie ich obu. Przedstawię to w postaci dziesięciu opozycji.¹ Po stronie kultury wspólnotowej wielu działających dzisiaj na uniwersytetach odnajdzie wspomnienia „raju utraconego”, a po stronie kultury korporacyjnej uświadomi sobie zagrożenia panoszącej się „nowoczesności”.

Piotr Sztompka, Uniwersytet współczesny; zderzenie dwóch kultur,

Nauka 1 (2014), s. 8–9.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 15.04.2014 odbyło się spotkanie z okazji 70-tych urodzin prof. dra hab. Lecha Drewnowskiego. Z tej okazji wręczono Jubilatowi dedykowany mu tom *Functiones et Approximatio* (tom 50, nr 1 i 2).

★ ★ ★ ★ ★

W Wydawnictwie Naukowym UAM ukazała się książka prof. dra hab. Romana Murawskiego (Zakład Logiki Matematycznej) pt. *Filozofia informatyki. Antologia* (Poznań 2014, ss. 200).

¹Te opozycje to: (1) Uczni czy pracownicy najemni? Studenci czy klienci?, (2) Więzi społeczne czy interesy?, (3) Pasja czy posada?, (4) Samoregulacja czy sankcje?, (5) Wolność czy dyscyplina?, (6) Wybitność czy tylko rzetelność?, (7) Opinia środowiska czy liczenie punktów?, (8) Mistrzowie czy kierownicy?, (9) Kształcenie następców czy zatrudnianie personelu?, (10) Obywatele czy pracownicy?. Cały artykuł znaleźć można na stronie *Nauki*, czasopisma Polskiej Akademii Nauk – przypis mój, R.M.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 3.04.2014 odbył się na naszym wydziale cykl wykładów pt. „Topology with Combinatorial and Geometrical Flavors”. Wygłoszone zostały następujące wykłady:

- Florian Frick (Technische Universität Berlin) „Tverberg plus constraints” (joint work with Pavle V. M. Blagojević and Günter M. Ziegler),
- Pavle V. M. Blagojević (Freie Universität Berlin/Matematički Institut SANU Belgrade), „On Bárány-Larman conjecture”,
- Jarosław Kędra (University of Aberdeen/Uniwersytet Szczeciński), „Geometry of knots and links” (joint work with Michael Brandenbursky).

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 23.04.2014 odbył się czwarty wykład z cyklu wykładów otwartych poświęconych metodom statystycznym i ich zastosowaniom, który to cykl organizują Oddział Poznański Polskiego Towarzystwa Statystycznego, Wydział Nauk Przyrodniczych Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Katedra Metod Matematycznych i Statystycznych Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz nasz wydział. Wykład na temat: „Układy mieszane dla doświadczeń trójczynnиковych z krzyżową i zagnieżdżoną strukturą poziomów czynników” wygłosiły prof. dr hab. Iwona Mejza i dr Katarzyna Ambroży-Dereęowska. Część I – dr Katarzyna Ambroży-Dereęowska, „Planowanie, modelowanie doświadczeń i analiza wyników”, część II – prof. dr hab. Iwona Mejza, „Względna efektywność układów mieszanych”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 9.04.2014 odbył się na naszym wydziale XVII Festiwal Nauki i Sztuki. W wykładach, warsztatach i pokazach uczestniczyło około 841 osób z 37 szkół z Poznania i Wielkopolski.

★ ★ ★ ★ ★

Niedawno zakończyły się krajowe finały największego na świecie konkursu technologicznego dla studentów Imagine Cup. Aż dwóm zespołom z naszego wydziału udało się do nich zakwalifikować, były to:

- Knooker – technologia ta pozwala na wykorzystywanie piłeczki do ping-ponga jako kontrolera na dowolnej płaskiej powierzchni (np. ściany)

jako interaktywnego pola do gry. Po pierwszych testach gra może się już pochwalić gronem fanów. Technologia opracowana została we współpracy z systemem Windows. W skład zespołu wchodził: Adam Kuczyński, Adam Roszyk, Maria Wasilewska i Maciej Bednarski. Mentorem zespołu był dr Krzysztof Krzywdziński. Więcej informacji o projekcie można znaleźć na stronie: knoocker.com

- Third Ear – jest to urządzenie mające na celu pomoc osobom niewidomym. Urządzenie emituje fale ultradźwiękowe, które odbijają się od otoczenia i są interpretowane jako kierunki i odległości od przeszkód. W skład zespołu wchodził: Maciej Nowak, Bartosz Ziółkowski, Piotr Grobelny, Piotr Wojciechowski i Paweł Stacherzak. Mentorem zespołu był dr Krzysztof Krzywdziński.

Razem do krajowych finałów z całej Polski zakwalifikowało się 15 zespołów. Tym bardziej więc cieszymy się, iż dwa pochodziły z naszego wydziału. Zespoły konkurowały w trzech kategoriach po 5 w każdej, były to World Citizenship (Third Ear), Innovation (Knoocker) oraz Games.

* * * * *

Zespół w składzie dr Marcin Junczys-Dowmunt (Pracownia Systemów Informatycznych) i mgr Roman Grundkiewicz (słuchacz Studium Doktoranckiego przy naszym wydziale) zajął trzecie miejsce (za Uniwersytetem Cambridge i Uniwersytetem Illinois) w konkursie na stworzenie systemu, który wykrywa i poprawia błędy gramatyczne w tekstach pisanych przez osoby uczące się języka angielskiego. Konkurs ogłoszony był przez konferencję ConLL (*Conference on Computational Natural Language Learning*) zorganizowaną przez ACL (*Association for Computational Linguistics*) — najważniejszą światową organizację z dziedziny lingwistyki komputerowej. W zadaniu wzięło udział 45 zespołów reprezentujących uczelnie i ośrodki badawcze z różnych krajów. Ostatecznie 13 systemów zostało zaakceptowanych do publikacji.

* * * * *

W dniu 15.04.2014 odbyło się na naszym wydziale spotkanie pod hasłem „Usługi po drugiej stronie gniazdka”. Był to element wieloetapowej akcji promocyjnej usług sieciowych, będących częścią platformy obsługi nauki PLATON, zorganizowanej przez Dyрекcję Poznańskiego Centrum Superkomputerowo Sieciowego w uzgodnieniu z Radą Użytkowników PCSS. Spotkanie

miało głównie charakter informacyjny, propagujący rozwiązania, które stanowią nierozłączny pakiet aplikacji i rozwiązań dostępnych dla użytkowników sieci miejskiej POZMAN.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 25.05.2014 o godzinie 14⁰⁰ odbędzie się w Auli UAM uroczystość absolutoryjna studentów naszego wydziału.

★ ★ ★ ★ ★

Z historii ...

14 stycznia 1887 roku urodził się w Jaśle Hugo Steinhaus. Po uzyskaniu matury w roku 1905 w gimnazjum klasycznym w Jaśle podjął studia matematyczne i filozoficzne na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. W latach 1906–1911 studiował na uniwersytecie w Getyndze pod kierunkiem Davida Hilberta i Feliksa Kleina. W roku 1911 uzyskał tam stopień doktora filozofii. W latach 1911–1914 przebywał w Jaśle, w roku 1915 uczestniczył w I wojnie światowej. W roku 1917 habilitował się we Lwowie. W roku 1920 został profesorem nadzwyczajnym matematyki Uniwersytetu Jana Kazimierza, a w roku 1923 – profesorem zwyczajnym. Skupił wokół siebie (wraz ze Stefanem Banachem) grono wybitnych matematyków tworząc silny ośrodek naukowy zwany lwowską szkołą matematyczną. Zajmowano się w niej głównie analizą funkcjonalną. W czasie II wojny światowej ukrywał się pod nazwiskiem Grzegorz Krochmalny. Po wojnie współorganizował wrocławskie środowisko naukowe. Był profesorem Uniwersytetu Wrocławskiego i Instytutu Matematycznego Polskiej Akademii Nauk. Zmarł 25 lutego 1972 roku we Wrocławiu.

Zajmował się głównie szeregami trygonometrycznymi i ortogonalnymi oraz zagadnieniami sumowalności. Wiele jego prac okazało się istotne dla ścisłego sformułowania podstaw rachunku prawdopodobieństwa w oparciu o teorię miary i teorię mnogości. Zajmował się także zastosowaniami matematyki w różnych dziedzinach, w szczególności w biologii, medycynie i statystyce. Był również popularyzatorem matematyki oraz znanym aforystą.

R.M.

★ ★ ★ ★ ★

Gośćmi wydziału byli w kwietniu br.:

- 2–4.04.2014 – Jarosław Kędra, Wielka Brytania, Aberdeen, University of Aberdeen (opiekun: prof. UAM dr hab. Krzysztof Pawałowski),
- 3.04.2014 – Florian Frick, Niemcy, Berlin, Technische Universität Berlin (opiekun: prof. dr hab. Wacław Marzantowicz),
- 3.04.2014 – Pavle Blagojevič, Niemcy, Berlin, Freie Universität Berlin (opiekun: prof. dr hab. Wacław Marzantowicz),
- 7–11.04.2014 – prof. Preda Mihailescu, Niemcy, Göttingen, Universität Göttingen (opiekun: prof. dr hab. Grzegorz Banaszak).

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 10.04.2014 prof. Preda Mihailescu (Universität Göttingen, Niemcy) wygłosił wykład pt. „Open Conjectures in Classical Iwasawa Theory”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 30.04.2014 wykład pt. „Podstawy obliczeniowej teorii form kwadratowych; wokół zasad lokalno-globalnych” wygłosił dr hab. Przemysław Koprowski (Uniwersytet Śląski).

★ ★ ★ ★ ★

W miesiącu kwietniu br. odbyły się następujące wyjazdy naukowe pracowników wydziału:

- 1–28.04.2014 – prof. dr hab. Jerzy Kąkol, Czechy, Praga, Akademia Nauk – wspólne badania, staż i współpraca ze specjalistami z Akademii i Uniwersytet,
- 2–5.04.2014 – prof. UAM dr hab. Artur Michałak (wraz ze studentami: Jędrzej Garnek, Łukasz Kalinowski, Wiktoriusz Robaszkiewicz, Sylwester Swat, Justyna Tabor), Czechy, Ostrawa, Uniwersytet w Ostrawie – *24 Międzynarodowe Zawody Matematyczne im. V. Jarníka*,
- 10–20.04.2014 – prof. dr hab. Wojciech Buszkowski, Chiny, Guangzhou, Sun Yat-sen University – *First Asian Workshop on Philosophical Logic* i wykłady gościnne,

- 11–15.04.2014 – prof. dr hab. Wacław Marzantowicz, Turcja, Stambuł, Turkish Mathematical Soc. + EMS + Bogazici University – *EMS Meeting of Presidents 2014* i konsultacje,
- 21–23.04.2014 – dr Michał Matuszak, Czechy, Praga, Charles University, Department of Probability and Mathematical Statistics — wygłoszenie referatu na seminarium,
- 23.04–4.05.2014 – prof. dr hab. Michał Karoński, Szwecja, Djursholm, Mittag-Leffler Institute – staż naukowy,
- 25–27.04.2014 – dr Rafał Witkowski, Jarnołtówek – *XXVIII Forum Informatyki Teoretycznej*,
- 30.04–3.05.2014 – dr hab. Stanisław Gawiejnowicz, Niemcy, Monachium, Technische Universität München – *The 27th European Chapter on Combinatorial Optimization (ECCO), Combinatorial Optimization (CO 2014) Joint Conference*.

ERRATA: W tekście o Wacławie Sierpińskim zamieszczonym w dziale „Z historii” w poprzednim numerze *Informatora Wydziałowego* złośliwy chochlik „wyciął” teorię liczb spośród dziedzin, którymi Sierpiński się zajmował. A była to przecież jedna z głównych dziedzin jego zainteresowań naukowych. Zdezorientowanych Czytelników przepraszamy!

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@amu.edu.pl)

<http://info.wmi.amu.edu.pl>